

नृपसत्तमः । हास्यापेक्षं फलं प्रादात् पत्नीयां भरत-
 र्धनम् । ते तदाहं द्विधा कृत्वा भक्त्यामासतः शुभे ।
 भावितादपि चार्धस्य सत्यवाक्यतया मुनेः । तयोः
 सज्जभवद्गर्भः फलप्राप्तयसम्भवः । ते च दृष्ट्वा स नृपतिः
 परां सुदमवाप ह । अथ काले महाप्राज्ञ ! यथा
 समयमागते । प्राजायेतामुभे राजन् ! शरीरशकले
 तदा एकाक्षिवाङ्मुरये व्यहोर्दरमुखस्मिन्ने । दृष्ट्वा
 शरीरशकले प्रवेपतुर्भवे भृशम् । उद्विग्नो बहुसंभन्तु
 ते भगिन्यौ तदाऽबले । सजीवे प्राणिशकले तत्तज्जाते
 सुदुःखिते । तयोर्धातुयौ सुसंजीते ते कृत्वा गर्भसंज्ञे ।
 निर्गम्यान्तःपुरद्वारात् ससुखं ज्वाभिजन्मतुः । ते
 चतुष्पथनिःक्षिप्ते जरा नामाथ राज्ञसी । जयाह
 ननु जव्याह ! मांसशोणितभोजना । कर्तुं कामा सुख-
 महे शकले सा तु राज्ञसी । संयोजयामास तदा
 विधानवचनोदिता । ते समानीतमाले तु शकले पुत्र-
 र्धनम् । एकमूर्तिधरो वीरः कुमारः समपद्यत ।
 ततः सा राज्ञसी राजन् ! विकस्योत्फुल्ललोचना ।
 न शशाक ससुदोदुं वज्रसारमयं शिशुम् । बालका-
 न्तर्गते छटिं कृत्वा चाख्ये निधाय सः । प्राक्कोशदति-
 बरन्वः सतोय इव तोयदः । तेन शब्देन सुखान्तः
 बहुशान्तःपुरे जनः । निर्जगाम नरव्याध ! राज्ञा बहु
 परत्नम् । ते चाबले परिस्थाने पयःपूर्णपयोधरे ।
 निराये पुत्रलाभाय बहुसैवाभ्यगच्छताम् । ते तु दृष्ट्वा
 तस्मात्पूते राजानञ्छेष्टवन्तितम् । तच्च बालं प्रवक्षि-
 नं चिन्तयामास राज्ञसी । नाहोभि विषये राज्ञो वसन्ती
 इत्यन्तर्दिनः । बालं पुत्रमिमं हन्तुं धार्मिकस्य महा-
 त्मनः । सा तं बालसुपादाय मेघलेखेव भास्करम् ।
 कृत्वा च मानुषं रूपसुवाच वसुधाधिपम् । राज्ञस्यु-
 वाच । दृष्ट्वाह ! सुतस्तेऽयं मया दत्तः प्रमृष्टताम् ।
 तव पत्नीद्वये जातो द्विजातिवरशासनात् । धात्रीजन
 परित्यक्तो मयायं परिरक्षितः । कण्ठ उवाच । ततस्ते
 भरतश्चेष्ट ! काशिराजसुते शुभे । तं बालमपि पद्याय
 प्रसूयैरभ्यजिज्ञताम् । ततः स राजा संहृष्टः सर्वं तदुप-
 बध्य च । अष्टमृज्जेमगर्भाभां राज्ञसीं तामराज्ञसीम् ।
 राजोवाच । का त्वं कमलमगर्भा ! मम पुत्रप्रदायिनी ।
 काव्यया ब्रूहि कल्याणि ! देवता गतिमासि मे ।”

राज्ञस्युवाच । जरा नामाक्षि भद्रान्ते राज्ञसी
 कामरूपिणी । तव वेश्मनि राजेन्द्र ! पूजिता न्यवसं

सुखम् । गृहे गृहे मनुष्याणां नित्यं तिष्ठानि
 राज्ञसी । गृहदेवीति नाम्ना वै पुरा सृष्टा स्वय-
 म्भुवा । दानवानां विनाशाय स्थापिता दिव्यरूपिणी ।
 यो मां भक्त्या लिखेत् कुचो सपुत्रां यौवनाश्रिताम् ।
 गृहे तत्र भवेद्दृष्टिरन्यथा जयमाप्नुयात् । त्वद्गृहे तिष्ठ-
 माना तु पूजिताहं सदा विभो ! । लिखिता चैव
 कुचेषु पुत्रवैकुण्ठभिरावृता । गन्धपुष्पैस्तथा धूपैर्भण्ड-
 भोज्यैः सुपूजिता । साहं प्रत्युपकारार्थं चिन्तया
 म्यनियं तव । तवेमे पुत्रशकले दृष्टवत्यक्षि धार्मिक ! ।
 संक्षेपिते मया देवात् कुमारः समपद्यत । तव भा-
 ग्यान्महाराज ! हेतुमात्रमहं त्विह । मेरुं वा खा-
 दितुं यक्ता किं पुनस्तव बालकम् । गृहे बन्धूजनात्
 तुष्ट्या मया प्रत्यर्पितस्तव । कण्ठ उवाच । एवमुक्त्वा
 तु सा राजसंस्तैवान्तरधीयत । स संगृह्य कुमारं
 तं प्रविशेत् गृहं नृपः । तस्य बालस्य यत् कृतं
 तत्प्रकारं नृपसदा । आश्रापयन् राज्ञस्या मगधेषु
 महोत्सवः । तस्य नामाकरोऽयं पितामहसमः पिता ।
 जरया सन्वितो यस्माज्जरासन्वो भवत्वयम् । सोऽवर्द्धय
 महातेजा मगधाधिपतेः सुतः । प्रमाद्यबलसम्पन्नो
 कुताकुतिरिवानलः । मातापितोर्नन्दिकरः सुहृदप्ये यथा
 शशी भा० सं० १७/१८ अ० ।

जरासन्धबध ५० जरासन्धस्य बधमधिलक्ष्य जतो पन्थः
 अथ आख्यायिकायां तस्य रूपि व्यक्तवचनत्वात् पुंस्तम् ।
 भारतसभाष्यवर्णनगते अथान्तरपर्वभेदे तच्च पर्व समापर्वणि
 १६ अध्यायावधि २७ अध्यायपर्यन्तम् । “जरासन्धबधः
 पर्व तथा दिग्विजयस्ततः” भा० आ० १ अ०

जरासन्धजित् ५० जरासन्धं जितवान् जि-किप् इत० ।
 भीमे पाण्डवे तत्त्वयकथा भा० सं० २३ अ०

“कार्तिकस्य तु मासस्य प्रवृत्तं प्रथमेऽङ्गनि । अना-
 हारं दिवारात्मविश्रान्तमवर्त्तत । तद्दृष्ट्वां तु जयोदय्या
 समवेतं महात्मनोः । चतुर्दश्यां निशायान्तु निवृत्तो
 मागधः कृमात् । तं राजानं तथा क्लान्तं दृष्ट्वा राजन् !
 जनार्दनः । उवाच भीमकर्मणं भीमं सन्तोषवर्जिव ।
 क्लान्तः शत्रुर्न कौन्तेय ! लब्धः पीडयितुं रथे । पीड-
 मानो हि कात्स्न्येन जह्याज्जीवितमात्मनः । तस्मात्तेनैव
 कौन्तेय ! पीडनीयोज्जनाधिपः । समनेतेन युध्यस्व वा-
 ङ्मूर्ध्ना भरतर्धन ! । एवमुक्तः स कण्ठेन पाण्डवः पर-
 वीरहा । जरासन्धस्य तद्रूपं प्राप्त्वा चक्रे मतिं वने ।